

el Periòdic BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Pere Brachfield
Pàg.2

El greu problema dels okupes

Jaime Mesas
Pàg.3

Consultori fiscal

DeepSeek sota foc, revolució o il·lusió? Prohibicions, filtracions i els obstacles que frenen la seva expansió global

Àlex Fusté
@AlexfusteAlex

Chief Global Economist Andbank

DeepSeek va irrompre en la intel·ligència artificial amb l'ambició de desafiar als gegants occidentals, però el seu avanç xoca amb una sèrie d'obstacles: preocupacions legítimes sobre privacitat i seguretat, acusacions d'apropiació tecnològica, i ara les primeres restriccions del seu ús per part d'alguns governs. L'expansió global d'aquesta IA xinesa, lluny d'estar assegurada, s'enfronta a una incertesa que creix cada dia que passa, transformant la promesa d'una revolució en una possible il·lusió passatgera. A continuació, els factors que, al meu judici, podrien imposar un límit estricte al desenvolupament d'aquesta IA xinesa.

Preocupacions de privacitat amb DeepSeek

Experts en ciberseguretat han expressat preocupacions sobre la possibilitat que DeepSeek estigui transmetent informació dels

usuaris al govern xinès. Recerques han revelat que el lloc web de DeepSeek conté codi que podria enviar dades d'inici de sessió dels

usuaris a Xina Mobile, una empresa estatal de telecomunicacions amb vincles militars. La política de privacitat de DeepSeek indica que les dades s'emmagatzemen en servidors xinesos, la qual cosa podria permetre la creació d'«empremtes digitals» per a rastrejar les activitats dels usuaris en altres llocs web.

La cadena BBC va citar informes recents que indiquen que la plataforma d'IA generativa DeepSeek està transferint una gran quantitat de dades d'usuaris estatunidencs directament a la Xina. Aquesta revelació ha intensificat les preocupacions sobre la privacitat i la seguretat de les dades, especialment enmig de les tensions tecnològiques entre els Estats Units i la Xina. [bbc.com](https://www.bbc.com)

Vulnerabilitats del propi model de DeepSeek

Proves recents han revelat que el model més recent de DeepSeek, R1, és més susceptible a ser manipulat que el model de competidors com ChatGPT d'OpenAI i Gemini de Google. Aquestes vulnerabilitats permeten que DeepSeek sigui induït a proporcionar infor-

Passa a la pàgina següent

Pàg.4

El salari medià al país supera els 2.030 euros al novembre del 2024 amb un augment del 5,5%

La massa salarial creix un 7,9% i els assalariats augmenten un 3,1%, amb els sectors immobiliari i energètic al capdavant dels increments

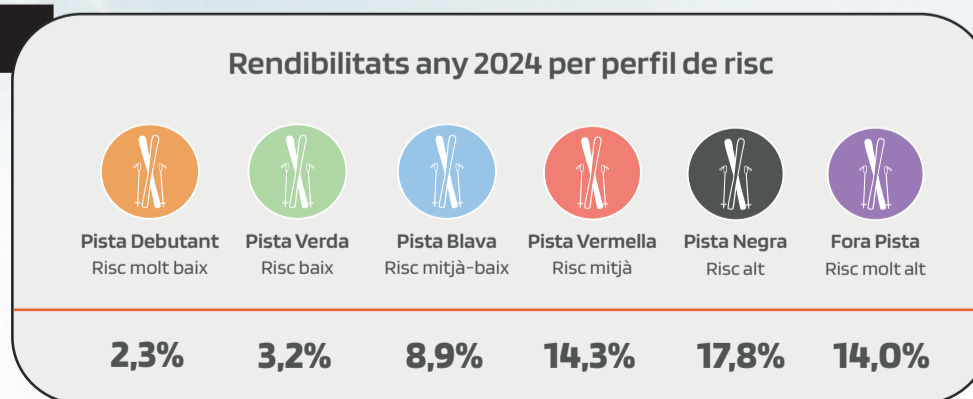
Pàg.4

Lladós assegura que "l'economia del país continua creixent", però defensa la diversificació del sector

El ministre de Finances obre la porta a repensar les transferències als comuns en un context de bonança econòmica per a algunes corporacions

RESULTATS

Menys comissions, més rendibilitat

myandbank

Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA, (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F el núm. de Registre Societats Mercantils 5008, i el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) E8 01195. La rendibilitat de les carteres Debutants i Fora Pista correspon al període des del 15/04/2024 fins al 31/12/2024. Els rendiments passats no constitueixen un indicador fidedigne de resultats futurs. La comissió de gestió del 0,30% i de custòdia anual del 0,20% es cobraran trimestralment. Per a més informació, contacta amb hola@myandbank.com o al 881 960.

Ve de la pàgina anterior

mació perillosa, com a instruccions que promouen l'autodany. Encara que l'aplicació rebutja sol·licituds directes de contingut nociu, les seves salvaguardes poden ser eludides mitjançant mètodes de manipulació complexos. I és que la naturalesa de codi obert de DeepSeek permet modificacions, la qual cosa podria augmentar els riscos associats amb l'ús indegut de la IA. Aquestes troballes subratllen la necessitat crítica de prioritzar les mesures de seguretat en el desenvolupament d'IA. D'aquí la major opacitat en els proveïdors americans. [wsj.com](#)

Prohibicions i restriccions a DeepSeek

Corea del Sud, Taiwan i Austràlia prohibeixen l'ús de DeepSeek: Diversos països han pres mesures contra l'ús de DeepSeek a causa de preocupacions de seguretat nacional i privacitat de dades. Corea del Sud, Taiwan i Austràlia han prohibit l'aplicació en dispositius governamentals, i s'espera que més països segueixin el seu exemple. En el cas d'Austràlia, la decisió es va prendre seguint una directiva del Departament d'Assumptes Interns d'Austràlia que va identificar a DeepSeek com un "risc significatiu per a la seguretat". Tot i que la prohibició no s'estén a l'ús privat, s'aconsella encaridament als ciutadans que evitin utilitzar l'aplicació

a causa de possibles riscos de seguretat. No descarto que acabi estenent-se a tot l'àmbit privat. TPG Telecom a Austràlia ha prohibit als seus empleats utilitzar DeepSeek, tant en el treball com en la seva vida privada. [news.com.au](#)

Texas prohibeix DeepSeek per preocupacions de seguretat: El governador de Texas, Greg Abbott, ha anunciat la prohibició de l'aplicació d'IA DeepSeek en dispositius emesos pel govern estatal. La mesura es basa en preocupacions de seguretat relacionades amb la possible exposició de dades al Partit Comunista Xinès.

DeepSeek, per part seva, s'acosta a les 'startups' europees, proporcionant-los l'oportunitat de posar-se al dia en la carrera global d'IA en oferir preus significativament més baixos en comparació amb models estatunidencs com OpenAI.

DeepSeek. Un model replicable

Esforsos de codi obert liderats per Hugging Face estan examinant les tècniques de DeepSeek per a replicar el model en setmanes, el que podria inaugurar una nova era d'IA rendible.

Acusacions d'ús indegut de tecnologia per part de DeepSeek

OpenAI ha acusat DeepSeek d'utilitzar la

seva tecnologia sense autorització mitjançant un procés conegut com a «destil·lació». Aquest mètode implica bombardejar un model d'IA, com ChatGPT, amb preguntes i usar les respostes per a entrenar un nou model. Això explicaria per què DeepSeek ha desenvolupat un model d'IA d'alt rendiment a un cost molt menor, la qual cosa ha generat sospites sobre l'origen de la seva tecnologia. Encara que la destil·lació no es considera pirateria, viola els termes de servei d'OpenAI i planteja preocupacions sobre la proliferació de models d'IA no autoritzats.

Col·laboració entre Rússia i la Xina en recerca d'IA

El president Putin ha instat a Sberbank a construir cooperació en IA amb la Xina. Tal dit tal fet. Sberbank, el banc més gran de Rússia, ha anunciat plans per a col·laborar amb investigadors xinesos en projectes conjunts d'intel·ligència artificial després de l'èxit de DeepSeek. Moscou busca enfortir la cooperació en IA amb la Xina enmig d'una associació estratègica que totes dues nacions consideren crucial enfront d'Occident. No crec que aquesta "aliança" estratègica entre Rússia i la Xina en el camp de la IA faci cap bé a la Xina, ja que l'entrada de Rússia en aquesta aliança de ben segur pertorbarà al sector global d'IA. Per tots és coneguda la intenció de tots dos països de contrarestar la influència dels Estats Units, més en-

cara quan tots dos països se serveixen de la pròpia tecnologia americana, mitjançant la pràctica del "distillation" per a intentar aconseguir als proveïdors americans. No ho sé, però tot això em fa olor d'una imminent limitació de l'ús de DeepSeek en l'àmbit privat occidental. Sberbank també ha fet que les seves plataformes d'IA siguin accessibles públicament, fomentant una gran comunitat, una estratègia que contrasta amb el secretisme de les seves contraparts estatunidenques com OpenAI. Entenc que això pot pesar molt en les decisions del consumidor, i mantenir la pressió elevada perquè les autoritats no decideixin limitar l'ús de la IA xinesa a occident.

Mentrestant, la integració de DeepSeek en empreses xineses continua

Diverses empreses xineses estan adoptant la tecnologia d'intel·ligència artificial de DeepSeek. Great Wall Motor ha integrat DeepSeek en el seu sistema de vehicles. Els principals proveïdors de telecomunicacions, com Xina Mobile, Xina Unicom i Xina Telecom, estan col·laborant amb el model de codi obert de DeepSeek. No obstant això, algunes empreses, com Capitalonline Data Service i MeiG Smart Technology, han advertit als inversors que els beneficis comercials derivats del model de DeepSeek encara són incerts. [reuters.com](#)

El greu problema dels okupes

Pere Brachfield

@PereBrachfield

Soci director de Brachfield & Asociados Abogados

Tot i que les Constitucions dels Estats europeus reconeixen com a dret fonamental de les persones que el seu habitatge és inviolable, l'últim any milers de ciutadans s'han trobat amb la desagradable situació que el seu habitatge ha estat envaït per okupes; és a dir, per subjectes que no ostenten cap títol que els autoritzi a ser a la finca. En la majoria dels casos, aquests ciutadans víctimes del delictes d'ocupació il·legal del seu habitatge han hagut d'acudir a la policia, interposar una denúncia al Jutjat de Guàrdia, acudir a un advocat i posar la situació en coneixement d'un advocat expert. Un altre punt és que molts d'aquests ciutadans des del principi han sol·licitat com a mesura cautelar que es procedeixi al desallotjament immediat dels okupes de l'habitatge de la seva propietat, perquè no estaven disposats a esperar a la finalització del procediment judicial interposat perquè la desocupin i recuperar la possessió de la seva finca. Tot i això, molts propietaris d'immobles han hagut d'esperar terminis d'un any per al desallotjament de l'habitatge si l'autoritat competent no vol adoptar la mesura cautelar de treure els okupes fa dies que estan dins la finca, ja que només en cas de flagrant delictes la policia pot accedir al domicili ocupat, de manera que si la policia té la certesa que els fets acaben de passar en aquest cas els agents de l'autoritat si tenen permès l'accés a l'immoble, i poden desallotjar els ocupants sense que sigui necessari comptar amb una ordre judicial.

El fenomen de l'ocupació s'ha convertit en un greu problema per als ciutadans, i ha generat tota una cultura a favor de l'ocupació (per dir-ne d'alguna manera) que fins i tot han ar-

ribat a publicar un «Manual d'Okupació» que ha arribat a la segona edició revisada i ampliada, segons es pot llegir a la portada del manual pràctic. Aquest Manual consta de cinc capítols, que expliquen amb tot detall que han de fer els okupes per escollir l'habitatge adequat candidata a l'ocupació, com fer l'entrada a la finca, com actuar si es presenta la policia o el propietari legítim de l'immoble, com obtenir l'electricitat i l'aigua si fos necessari aconseguir aquests subministraments bàsics, com han de plantar la seva defensa jurídica abans els intents de plantar la seva defensa jurídica pràctica per resistir el major temps possible a la casa ocupada. En honor a la veritat, aquest manual d'ocupació és una guia pràctica que està ben escrita i molt documentada i que resulta de gran utilitat per als que exerceixen l'ocupació d'immobles. A tall d'exemple, copio a continuació literalment el text que apareix a la pàgina de presentació en aquest manual: «La informació que s'ofereix a continuació és fruit de l'experiència i la investigació, però en cap cas es tracta d'un tractat d'ocupació. Hi ha multitud de persones amb experiència i amb altres opinions sobre els temes que es tracten aquí, per la qual cosa aquestes propostes són només algunes de les possibles dins de l'experiència col·lectiva acumulada. Per completar aquest text s'han recopilat diferents testimonis de casos reals, que apareixeran destacats al llarg del manual».

Per tant, és important per als propietaris de la finca ocupada saber com actuar des del primer moment. Tractar-se d'una finca on viu el propietari i la família, però que es van absentar unes setmanes per anar-se'n de viatge, una segona residència a la costa on la família passa uns mesos de vacances a l'any, un immoble no ocupat pel titular i que el va comprar com a inversió en actiu immobiliari, o un immoble buit propietat d'un fons voltor.

Igualment, hi ha dues vies per recuperar la

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

posseïó de la finca: el procediment civil i la via penal, i és recomanable una o una altra depenent de cada cas concret. Així doncs, si algú ocupa una casa; és a dir, el domicili d'una persona aprofitant que era de viatge, l'article 202.1 del Codi Penal espanyol el preceptua amb claredat: és un delictes d'aplanament de casa i les forces de seguretat de l'Estat han de desallotjar els ocupants immediatament. El mateix passa amb un segon habitatge; el Tribunal Constitucional ho ha dictat en diverses sentències: la segona residència també és considerada estada del seu titular. Val la pena assenyalar, que l'esmentat precepte del Codi Penal prescriu que entrar a casa aliena o mantenir-s'hi contra la voluntat del seu habitants constitueix un delictes d'aplanament de casa que pot ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a dos anys.

Ara bé, quan l'immoble no és un domicili; o sigui, no és habitada del propietari perquè és una finca adquirida per un honorat pa-

re de família que amb l'estalvi ha comprat un pis per deixar-lo en herència als seus fills, el delictes és d'usurpació d'immoble, i està previst a l'article 245.2 del Codi Penal. Val la pena recordar, que aquest tipus penal es va introduir al text de la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del vigent Codi Penal espanyol, per sancionar les conductes dels anomenats okupes, sense que existís amb anterioritat, ja que, abans d'aquesta reforma, únicament se sancionava l'ocupació de coses immobles mitjançant «violència o intimidació». Aquest precepte s'aplica en casos d'ocupació sense violència o intimidació, que l'okupa no tingui cap altre domicili, que està instal·lat amb vocació de permanència, no té títol jurídic per estar a la finca, que hi hagi dol a l'okupa, és a dir que conegui l'alienat de l'immoble i l'absència d'autorització del propietari que ha expressat la seva voluntat. A més, no es pot denunciar la mera estada transitòria ni l'ocupació de les finques abandonades o ruïnoses ni la possessió "socialment manifesta". D'altra banda, si es considera que la persecució del cas concret

s'ha de canalitzar per aquesta via, també hi ha una condemna addicional per un eventual delictes de danys que necessàriament es comet en aquests casos, ja que per accedir a l'habitatge s'haurà forçat el pany o trencat alguna finestra, existint així força en les coses. Aquest tipus d'ocupació es castiga com a delictes lleu d'usurpació de béns immobles amb una simple pena de multa de tres a sis mesos, la quantia dels quals va en funció dels ingressos que té la persona que ha ocupat l'habitatge, i al final, com que gairebé tots són insolvents, l'import de multa és mínim o no s'arriba a pagar. Així mateix, la jurisprudència ha determinat que si qui realitza l'ocupació hagués estat autoritzat d'alguna manera per ocupar l'immoble, encara que fos temporalment o en qualitat de precarista, l'acció no s'ha de reputar com a delictiva, i el titular haurà d'acudir a l'exercici de les accions civils procedents per recuperar-ne la possessió. La via civil és l'altra opció que té el propietari d'una finca ocupada, si no es veu clar el compliment de tots els requisits per acudir a la via penal; la via civil, però, pot

trigar molts mesos a aconseguir el desallotjament coercitiu dels okupes d'una finca.

Davant la gravetat de la situació i la sensació d'inseguretat que l'ocupació ha generat en l'opinió pública a Espanya, el Ministeri d'Interior va publicar una guia en què dona instruccions a les Forces i els Cossos de Seguretat de l'Estat a l'hora d'actuar davant d'una ocupació il·legal. L'objectiu de la Instrucció 6/2020 de la Secretaria d'Estat de Seguretat és resoldre qualsevol dubte que pugui sorgir en l'actuació conjunta de policies, jutges i fiscals i aconseguir que els atestats policials incloguin informació més detallada sobre cada cas d'ocupació. El text emès pel Ministeri d'Interior indica que els policies hauran d'actuar quan una ocupació sigui «flagrant». La guia recorre a la jurisprudència del Tribunal Suprem i a la Llei d'Enjudiciament Criminal per definir el concepte de flagrancia, que divideix en tres característiques essencials: primer, la immediatesa de l'acció delictiva; segon, la immediatesa de l'activitat personal; i tercer, la necessitat urgent Intervenció Policial.

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Auditor i assessor comptable

Aquesta setmana volem compartir amb els lectors la Consulta Vinculant número CV0325-2024 del Departament de Tributs i de Fronteres (en endavant, DTF), del 17 d'octubre del 2024, en relació amb la possibilitat d'aplicar l'exempció per vincle familiar en les adquisicions a títol lucratiu.

La Consultant és una persona física no resident al Principat d'Andorra. D'altra banda, el seu pare, de nacionalitat andorrana i residència al Principat d'Andorra, ha mort aquest any 2024.

Al seu testament institueix hereva universal a la seva filla (la consultant). Entre els diferents béns que posseïa el causant, hi ha participacions en una societat limitada andorrana de la qual era soci en un 25%. La resta de socis d'aquesta societat, és a dir el 75% restant, també són residents a Andorra.

Així mateix, aquesta societat és propietària del 40% d'una altra societat també andorrana l'activitat de la qual és l'explotació de béns immobles i pràcticament tot el seu actiu està compost per immobles situats a Andorra. El 60% de la resta de socis d'aquesta societat són també residents a Andorra.

Des del punt de vista de les exempcions de Llei 3/2024, de l'1 de febrer, de l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària al Principat d'Andorra, estan exemptes de l'impost: a) Les adquisicions, per causa de mort, de béns immobles o de drets reals sobre aquests per part d'una persona física o jurídica no resident.

En aquest sentit, la Consulta versa sobre si l'exempció es troba emparada al posterior apartat c) de l'article 4, que declara exemptes les adquisicions a títol gratuït d'immobles o drets reals d'ús sobre aquestes altres persones jurídiques que tinguin drets sobre aquests immobles realitzats entre cònjuges o entre persones físiques que tinguin un grau de parentiu per consanguinitat o adopció en línia descendent, ascendent o col·lateral fins al segon grau.

En relació amb la Consulta relacionada amb la possibilitat que l'adquisició de par-

ticipacions d'una societat andorrana mitjançant herència estigui exempta de l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària al Principat d'Andorra, primerament la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra, el DTF estableix que als articles 8 i 9 de l'esmentada Llei, es disposa la definició i l'àmbit de les inversions directes:

“Article 8. Definició

Són inversions directes les inversions que es vulguin efectuar mitjançant la participació en societats andorranes o mitjançant la constitució o l'ampliació de sucursals o altres tipus d'establiments permanents.

Article 9. Àmbit

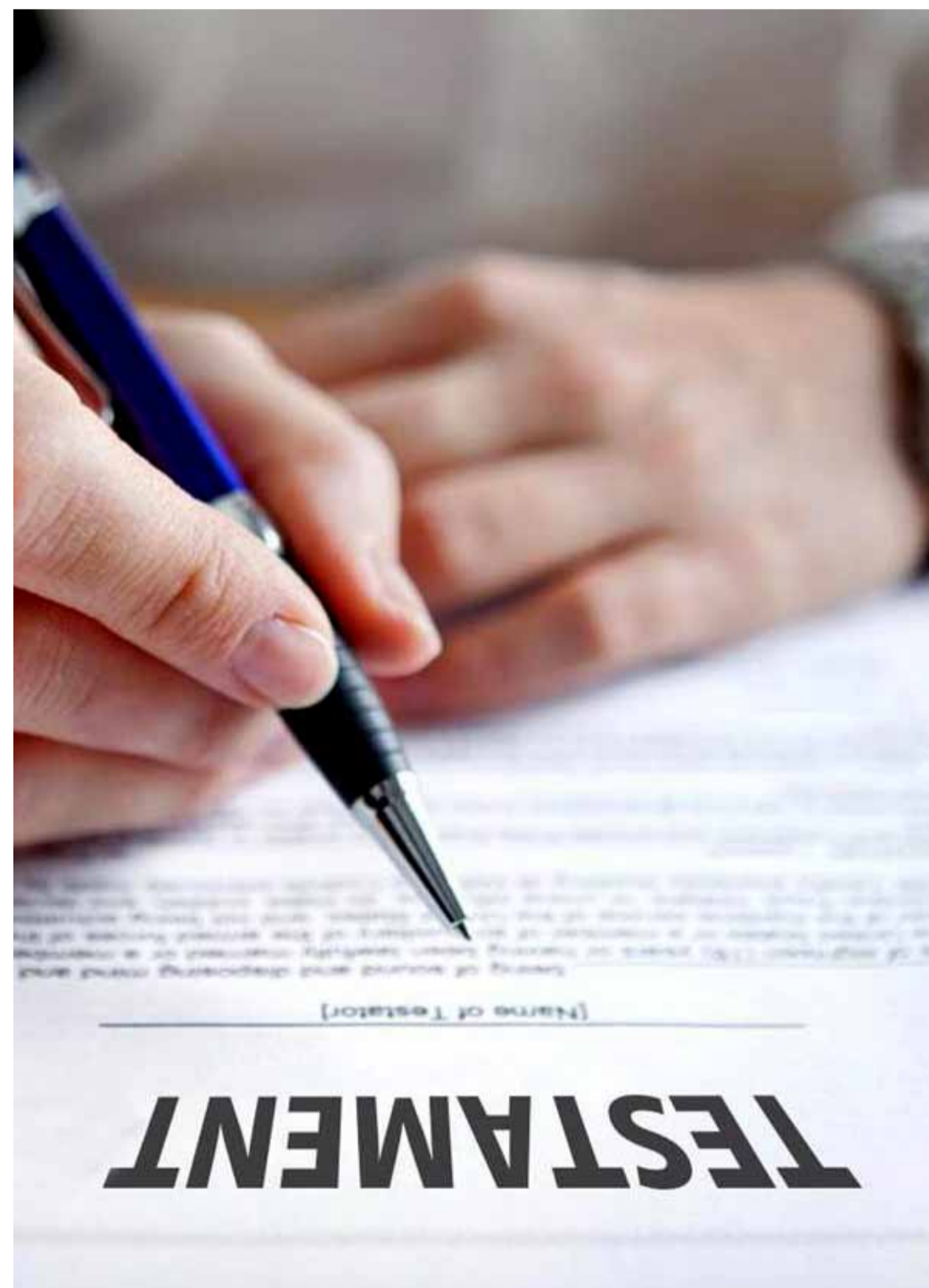
Les inversions directes consistents en la participació en societats andorranes comprenen la constitució de la societat; la subscripció i l'adquisició total o parcial de les accions o de les participacions socials, l'adquisició de valors com els drets de subscripció d'accions o participacions socials, obligacions convertibles en accions o participacions o altres anàlegs que per la seva naturalesa atorguin el dret a participar en el capital de la societat, així com qualsevol negoci jurídic en virtut del qual s'adquireixin drets polítics.”

Per la seva banda, la Llei 3/2024, de l'1 de febrer, de l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària al Principat d'Andorra, a l'article 3, en relació amb el fet generador de l'impost, estableix el següent:

“Article 3. Fet generador

Constitueix el fet generador de l'impost la inversió estrangera immobiliària al Principat d'Andorra d'acord amb la llei reguladora de la inversió estrangera al Principat d'Andorra i les especificitats que es preveuen en la present Llei, amb la finalitat de destinar dita inversió a l'adquisició d'immobles o altres drets reals —amb exclusió dels drets reals de garantia—, concessions, participació en societats o altres persones jurídiques que disposin de drets sobre aquests immobles; o a la promoció urbanística o immobiliària. Als efectes d'aquest impost el concepte d'inversió estrangera immobiliària inclou qualsevol de les activitats descrites anteriorment.”

Altrament, la mateixa Llei preveu una sèrie d'operacions que estan exemptes de

l'impost; concretament, l'article 4.c, en relació amb les adquisicions a títol gratuït, estableix el següent:

“Article 4. Exempcions

Estan exemptes de l'impost:

[...]

c) Les adquisicions a títol gratuït d'immobles o de drets reals d'ús sobre aquests, concessions, participació en societats o altres persones jurídiques que disposin de drets sobre aquests immobles, realitzades entre cònjuges, entre convivents en unió estable de parella, o les realitzades entre persones físiques que tinguin un grau de paren-

tiu per consanguinitat o adopció en línia descendent, ascendent i/o col·lateral fins a segon grau.»

D'acord amb aquests preceptes, l'adquisició de participacions d'una societat andorrana per part de la consultant que és una persona no resident a Andorra es tracta d'una operació subjecta a l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària al Principat d'Andorra. Tanmateix, atès que es tracta d'una adquisició a títol gratuït mitjançant herència entre familiars de primer grau de consanguinitat, en el cas exposat serà aplicable l'exempció prevista a l'article 4.c.

El salari medià al país supera els 2.030 euros al novembre del 2024 amb un augment del 5,5%

El salari medià total del mes de novembre del 2024 ha estat de 2.030,19 euros, és a dir, un 5,5% més respecte al mateix mes de l'any anterior, mentre que el salari mitjà s'ha establert en 2.459,29 euros, la qual cosa suposa un augment del 4,6%, segons ha fet saber el Departament d'Estadística. Pel que fa a la massa salarial, s'ha situat en 108,24 milions d'euros, un 7,9% més respecte al novembre del 2023, i quant als assalariats, han augmentat en un 3,1%, és a dir, 44.011 persones assalariades respecte a les 42.675 del novembre del 2023.

En relació amb el salari medià, l'estatut estadístic ha publicat que la producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua ha estat el sector amb una variació positiva més remarcable, concretament del 10,1%. De forma que la mitjana segons les dades acumulades del gener al novembre del 2024 ha estat de 2.030,50 euros i, durant els darrers 12 mesos, ha estat de 2.033,83 euros, respecte així als períodes anteriors. Això demostra variacions positives de 5,4% en ambdós casos. Altrament, la producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua ha tornat a ser el sector més afavorit, amb augments del 9,4% i 8,9%, respectivament. Pel que fa a les variacions negatives, cap sector n'ha patit.

Tractant ara el salari mitjà, si es divideix per sector, el sistema financer ha augmentat en un 9,7% durant el mes de novembre del 2024 i l'únic sector que ha presentat una variació negativa és el comerç al detall, llevat de vehicles de motor amb un 2%. Així,

la representació al mercat laboral està marcada pels esportistes i professionals similars, que han representat un 17%, respecte al novembre del 2023.

Respecte a les dades acumulades del gener al novembre del 2024, el salari mitjà s'ha situat en 2.519,26 euros (5,4% més),

on cap sector ha patit disminucions, però l'administració pública i la seguretat social han augmentat en un 7,3%. És per això que si es tenen en compte les dades acumulades dels darrers 12 mesos, la mitjana també ha pujat en un 5,5%; és a dir, un total de 2.561,29 euros. A més, la producció i dis-

tribució d'energia elèctrica, gas i aigua ha viscut l'augment més significatiu, en concret del 9,7%, sense sectors afectats de forma negativa.

En relació amb els assalariats, del novembre del 2024 al novembre del 2023 s'ha vist un augment del 3,1%, és a dir, s'han registrat unes 44.011 persones assalariades respecte a les 42.675 de l'any anterior. En aquest aspecte, l'increment més destacat ha estat en les activitats immobiliàries i serveis empresarials amb un 7,3%, mentre que el decrement més gran ha estat en les llars que ocupen personal domèstic amb el 2,4%.

En un altre apartat, les persones assalariades amb més representació al mercat és el personal de neteja d'oficines, hotels i establiments similars amb més d'un 10%. Pel que fa a la mitjana de persones assalariades del gener a novembre del 2024, és de 44.439, un 2,9% més comparat amb el mateix període anterior. D'aquesta manera, la construcció ha crescut en un 7,5%, mentre que les llars que ocupen personal domèstic tornen a ser les més perjudicades amb una disminució del 2,6%.

A banda, la massa salarial total del novembre del 2024 ha estat de 108,24 milions d'euros, presentant una variació positiva del 7,9% respecte al novembre del 2023. Les activitats immobiliàries i serveis empresarials han crescut en un 13,3% (2.110.552 euros més) i el comerç al detall, llevat de vehicles de motor ha patit la disminució més gran amb un 2,7%, el que representa uns 293.025 euros menys.

Per una altra banda, la massa salarial de les ocupacions amb més representació, els esportistes i professionals similars han augmentat, el novembre del 2024, en un 21,2%, respecte al període anterior. Si s'observen les dades acumulades del gener al novembre del 2024, la mitjana mensual és de 111,95 milions d'euros, mentre que en els darrers 12 mesos és de 114,37 milions d'euros, presentant un augment del 8,5% en ambdós casos respecte als períodes anteriors. La construcció ha estat el sector més afavorit amb una variació positiva del 14,8%.

Lladós assegura que «l'economia del país continua creixent», però defensa la diversificació del sector

El ministre de Finances, Ramon Lladós, ha intervingut en un esmorzar-col·loqui organitzat per l'Empresa Familiar Andorrana (EFA), en el qual ha posat en relleu que l'economia del país continua creixent i que es preveu un increment d'aproximadament un 2% fins al 2027. Tot i això, ha advertit que el PIB per càpita no segueix la mateixa tendència a causa de les característiques dels sectors tradicionals, les quals dificulten la implementació de mesures que podrien impulsar-ne el creixement.

En aquest sentit, ha destacat la importància de la diversificació econòmica, assenyalant que aquesta comportaria "salaries més alts, més facturació per a les empreses i més productivitat a futur". Segons el ministre, el paper del Govern ha de ser el d'acompanyar el sector privat per "identificar les oportunitats que ofereix el país".

Per la seva banda, el president de l'EFA, Daniel Armengol, ha subratllat que les empreses "no demanen protecció, sinó igualtat de condicions", i que per ser "competitives" necessiten el suport de l'Executiu per disposar "de les mateixes oportunitats" que les companyies estrangeres que puguin establir-se al país. En aquest marc, infor-

ma l'ANA, ha defensat la necessitat d'un "acompanyament per poder implementar tot el cabal comunitari".

Clarificacions sobre les deduccions fiscals en digitalització

Un altre dels punts abordats ha estat la necessitat d'aclarir les deduccions a l'impost de societats (IS) en relació amb les inversions en digitalització, aprovades a finals de la darrera legislatura. Lladós ha explicat que el ministeri de Finances està treballant per resoldre els dubtes plantejats pels empresaris, especialment sobre "quin tipus de digitalització" pot ser objecte de deducció.

El ministre ha indicat que aquests aclariments es faran públics "ben aviat", previsiblement entre aquest mes i principis del vinent, ja que el primer trimestre de l'IS s'ha de liquidar a finals de març. Ha recordat que la llei inclou "una sèrie de supòsits, més o menys genèrics", però que "perquè les empreses puguin aplicar aquestes deduccions necessiten una mica més d'aclariment".

En aquesta mateixa línia, Armengol ha posat en relleu que la digitalització és un dels reptes pendents de les empreses i que "necessiten acompanyament" de l'Execu-

tiu per resoldre els dubtes sobre l'aplicació d'aquestes deduccions. Lladós ha recordat que el pressupost per al 2025 destina una partida global de 22 milions d'euros per

fomentar la digitalització i que aquesta és una de les apostes estratègiques del Govern.

El debat sobre les transferències als comuns

Finalment, una altra de les qüestions plantejades durant la trobada ha estat la necessitat de revisar les transferències del Govern als comuns. Tot i el dèficit de les finances estatals, el ministre ha recordat que el 2025 aquestes transferències seran de 73 milions d'euros. Alguns assistents han posat en dubte la necessitat d'aquestes aportacions tenint en compte que algunes corporacions comunals es troben en una bona situació econòmica.

Lladós ha reconegut que "val la pena" obrir una "reflexió conjunta" amb els comuns sobre els reptes de futur i la manera com es fan aquestes transferències. Ha recordat que aquest debat ja es va plantejar durant la sessió del Consell General sobre el pressupost, en què alguns consellers van posar sobre la taula la necessitat de replantejar aquestes aportacions. "Repensar-s'ho és bo", ha conclòs el ministre, tot remarquant que es tracta d'un tema "delicat" que haurà de ser abordat des del poder legislatiu.